

Haljala valla vanimal elanikul täitus 6. novembril 99. eluaasta

Pehka külas elab meie valla vanim elanik Aino Loo. 6. novembril sai ta 99-aastaseks. Sünnipäevalaps võtab rõõmsal näol vastu külalised vallavalitsusest ja kibekiiresti katab toimekas minia Lehte kohvilaua. Juba neljas päev on nad õnnitlejaid kostitanud. Eelmisel päeval olid külas käinud Aino vanema poja lapsed ja lapselapsed. Aino on mures, et väike pooleteistaastane marakratt unustas oma lelu maha.

Ainol on lapsi olnud neli, kuid elus on neist veel kaks. Kokku on järeltulijaid neli põlve – oma lastele lisaks seitse lapselast, kaksteist lapselapselast ja kahel neist on veel omakorda lapsed. Haljala vallast on enamus küll ära läinud. Aino kutsub külalised laua taha ja võtab välja fotoalbumid. Suureks üllatuseks ei pane ta prilli ninale, kui fotosid vaatame. „Silmaarst ütles, et ega seal vahet pole, kas mul on prillid või mitte, nagnii näen halvasti. Silmapõhjad pidid olema lupjunud,“ naerab Aino küsimise peale, kas nägemine tööpoolest veel nii hea on.

Aino isakodu oli Aresi külas. Isa aga pidi minema kroonu ja see viis pere elama kaugele Poola piiri äärde. Seal haigestusid vanemad tuberkuloosi ja isa suri. Ema tuli haigena kahe tütrega Eestisse tagasi. Mõne aja pidas ema vastu, aga suri siis, kui Aino oli kümneaastane. Aino isa õemes suri samuti paar päeva hiljem. Nii jäid tädile üksi kasvatada lapsed oma tütrele ka vennatütred.

„Vanasti ei olnudki inimesed nii rääbakad, väga ilusti on riides kõik,“ tõdeb sünnipäevalaps fotosid uurides, mis omakorda annab kinnitust sellele, et ta ikkagi näeb prillideta päris hästi.

Koolis käis Aino Varangul. „Koolimajas oli siis üks pikk ruum, millele oli laudadest tehtud vahesein, et eraldada kööki ja klassiruumi. Kui toimus mõni pidu, võeti vaheseina

Savist vormub keraamika

Haljala lasteaia loovustoaos võis ühel pühapäeval ja kolmapäeva õhtuti näha hulk naisi, kes käised üleskeeratuna hoogsalt savi rullisid. Tegemist on hetkel veel kestva keraamikakoolitusega, kus 15 naisele on oma teadmisi ja oskusi tulnud jagama Merli Tammemägi Ubja külaseltsist. Ta on aastaid valmistanud keraamikaesemeid ja seega oskab ta väga erinevates tehnikates vormida savist ilusaid keraamikaesemeid.

Kõik keraamikatöös algajad naised õppisid programmi alusel keraamikavalmistamise põhilisi võtteid. Näiteks koolituse esimesel päeval oli kõigil võimalus valmistada taimemustriline vaagen või taldrük. Sama tehnika abil, kus lahtirullitud savile luuakse mustrid, sai kasutada ka pitskeraamikavõtteid. Kodus vedeleb paljudel heegelpitse, millele tänapäeval rakendust ei leita. Pitsid on aga ideaalne abivahend savitöödel, sest selle abil saab pehmesse savisse rullides luua imeliselt kauneid mustreid.

Teisel päeval õpiti ümarate vormide loomist ehk kuidas teha kruusi, potti, topsi vms. Materjali kokku ei hoitud ja tagasihoidlike kohvi- või teekruuside asemel valmisid suured jooginõud, mis andsid lausa kannu mõõdu välja. Kolmandal koolituspäeval kasutati punumis- ja ribatehnikat, kus käsitsi voolitud „ussi“ abil vormiti mingi anum. Kuna tulemas on jõulud, siis mis saab olla ilusam ja kodulähedasem kui isetehtud keraamilised kuusehõbed. Neid sai valmistada põhitöödest järgi jäänud savitükikest ja nii valmis neid nagu vabrikus sooje saiu.

Hetkel on koolitus poole

lauad maha ja neist tehti lava,“ meenutab Aino. „Õpetajaid oli kaks. Ühel neist oli see esimeseks töökohaks ja ta oli seal õpetaja kogu oma elu, nii et see jäi tal esimeseks ja viimaseks töökohaks.“ Õppida sai Aino Varangul viis aastat, siis hakati ehitama uut koolimaja. Oli valida, kas ootad, millal maha valmis saab või minna teise kooli. Aino läks Selja kooli. „Ei saanud mina oodata, millal uus kool valmis saab. Talus oli ju töökäsi vaja ja kool kiirelt ära lõpetada,“ selgitab Aino, miks ta kooli vahetas. Varangu koolis käisid oma kooliteed ka Aino lapsed. Et tervis vanasti lastel hea oli, peab Aino jalgsi koolis käimise teeneks.

„Ema mängis mul kitarr. Tema oli pärit Jõelähtme vallast suurest perest. Mul on üks pilt, kus on ema vennad reas ja kõigil on pillid käes.“ Küsimise peale, kas Aino ise ka pilli mängib, vastab sünnipäevalaps kurvvalt, et tööd oli vaja teha ja tema pilli mängida ei saanud. Ta on elupäevad teinud rasket tööd nii karjalaudas kui põllul. Aino meenutab, kui keeruline oli omal ajal põllumeestel hakkama saada, kuskilt ei olnud neil raha võtta. „Elati ainult sellest, mida ise oskasid kasvatada või teha. Lehmad ju eriti palju piima ei andnud. Majapidamisse võeti alati kaks siga, sest üks läks müügiks, et raha saada. Ka kartuleid müüsimise vene ajal. Kartulid pidid olema hästi puhtad, pühkisime ükshaaval lapiga puhtaks, siis võeti kokkuostus vastu. Ja saadeti Kuubasse. Seal sai siis jälle natuke raha.“ Et majanduslikult väga keeruline oli, kinnitab Aino räägitud pisut humoorikaski lugu vanaisast, kellega juhtus selline äpardus, et viljapeksumasinaaga tööd tehes jäi sinna kinni ja jäi ilma oma suurest varbast. Aga vanaisal polnudki olnud varbast kahju, vaid hoopis uutest jalatšistest, mis katki läksid. „Kui ma nüüd meenutan, siis kõige raskem aeg oli siis, kui venelased tulid sakslasti välja ajama. Kaksikud olid alles nii väikesed ja venelased võtsid mehe sõjaväkke. Siis läksin küll voodisse ja olin seal kurvastusest kohe kaks päeva. Ämm üks toimetas loomad ja askeldas

kestvuse peal ja osad asjad kuivavad. Seejärel rändavad need põletusahju ja algabki viimistlemine, kus liivapaberiga lihvitakse viimanegi konarus. Põnevate glasuurvärvidega rõhutakse esemete teksturopindasid - tulemust ei oska keegi ette aimatagi, kuid kindel on see, et ilus värv pettumust ei valmista.

Haljala Kultuuriseltsi esinaine Riina Must ütles, et kevadel tehti projektitaotlus, mille eesmärk oli kultuuriseltsi ruumide kasutusvõimaluste laiendamine. Taotlus rahuldati ja selle käigus korrastati ruume, renoveeriti ja „kobestati“ vana mööblit, samuti osteti potikeder. „Tulevikus saavad soovijad juhendaja käe all keraamikat teha ning potikeder on väga oluline vahend savitöös,“ ütles Riina.

Projekti läbiviimist toetavad kohaliku omaalgatuse programm ja Haljala vald.

Mari Riina Rist

Keraamikahuvilisi oli palju. Foto: Riina Must

Aino Loo jutustamas seiku oma pikast elust. Foto: M. Parksepp majas.

Aino oli 20-aastane, kui ta oma praegusesse kodutallu Pehkal kolis. „Koht on nii armsaks saanud, et ei tahagi kuhugi mujale. Kõik on siin mu jalajälgi täis,“ ütleb Aino mõtlikult. „Ka küla ise on palju muutunud, talusid on väheks jäänud ja noored kõik vähehaaval minema läinud. Pehka küla on kuidagi nii metsa läinud, et ei olegi enam nagu küla alles.“

Praegu on Aino murelik, et ükski ta enam majas hakkama ei saa. „Ma ei ole enam enda eest hoolitseja. Ega ma tervise pärast nurise, aga käia võiks lasta paremini. Olen sellise rabeda olemisega ja ikka tahan ise kiiresti minna ja teha, aga pea hakkab ringi käima ja siis võin kukkuda. Teised ütlevad küll, et pean aeglaselt, aga no ei saa.“

Kuidas nii kõrge eani elada, ei oska sünnipäevalaps soovitada. Ta on teinud elu jooksul palju rasket tööd, pidutsemiseks pole aega jätkunud. Aino tunnistab, et asi võib olla ka geenides, sest tema vanemadki elasid üle 90 aasta.

Soovime kogu vallarahvaga Ainole tervist ja õnne!

Maiga Parksepp

HALJALA RAAMATUKOOS
28. NOVEMBRIL KELL 16.00

REISIMULJEID PERUUST.
Muljetab Koidu SAAMOT.
OLETE OODATUD!

Kultuurikalender

HALJALA RAHVAMAJA

- 01.12. 16.00. Advendi jumalateenistus Haljala kirikus
- 01.12. 17.00. Advendikontsert rahvamajas. Kauneid laule esitab Kelly Vask.
- 05.12. 19.00. Monoteatri külalisetendus "Miks mina?" Mängib Jan Uuspõld. Piletid 14.- ja 16.- eelmüügis.
- 08.12. 11.00. Umbro uute riiete ja jalatšite müük
- 10.12. 14.00 ja 19.00. Trikimees Jürgen Veber "Unplugged". Suured illusioonid ja vaatamänguline lavashow publiku peopesal!
- 12.12. 19.00. Luciapäeva kontsert
- 13.12. Reserveeritud
- 14.12. Reserveeritud
- 19.12. 18.00. Gümnaasiumi jõulupidu
- 20.12. 9.00. Gümnaasiumi aktus
- 21.12. 11.00. Sünnitunnistuste pidulik kätteandmine
- 21.12. 12.00. Koduste laste jõulupidu
- 22.12. 13.00. Memme-Taadi jõulupuu
- 28.12. 19.00. Rahvamaja vana-aasta pidu. Näiteringi esietendus "Näljahädalised". Mängivad Margus Hallimäe, Jaanus Lassur, Raavo Vask, Heli Napp. Tantsuks mängib "Ansambel". Laudade broneerimine tel. 3250444.

Kui seinad suudaksid kõnelda ...

2010. aasta novembri- ja detsembrikuu ning 2011. aasta jaanuari- ja veebruarikuu Haljala Valla Sõnumites ilmusid järjejutuna Aino Kaasiku mälestused oma isa Gustav Kaasiku ehitatud majast, mis sai valmis 1925. aastal ja asub Võsu maantee 7. Juba eespool nimetatud mälestustele vallalehes on lisaks Ellen Tõevere kirja pannud veel killukesti selle värvika ajaloo maja elanikest ja asutustest. Artiklit on korduste vältimiseks lühendatud ning lisatud praeguse Pere Pubi omanike poja Sander Aleks Paavo intervjuukatkeid Haljala kaupluse endiste müüjatega.

Teatavasti 1925. aastal valmis saanud majas elas Kaasikute pere ning Haljala apteeker Pihu perekond ning asus ka apteek ning peeti ka üürilisi. Järgnevate aastakümnete jooksul vahetusid asutused ja töötajad, vahetusid elanikud.

1932. aastal, pärast apteeker Jaan Pihu väljakolimist, ostis selle majaosa Haljala Kaubatarvitajate Ühisuse ärijuht Priit Schwarzberg (eestistatult Saluveer). Uus omanik lasi teha juurdeehituse Haljala ehitusmeistril August Summatavetil. Ehitati juurde suur saal, söögituba, esik, WC, puude panipaik ja ruum vannitoaks, mis aga kunagi ei valminud. Ülakorrusele lisaks kolm tuba, üks ainult suviseks kasutamiseks. Valmis suur ladu kaupadele koos autogaraaži ja puukuuriga. Osteti juurde maad ning rajati suur aed, kujundajaks oli Arkna Aianduskooli õpetaja Helga Tambek. Haljala Kaubatarvitajate Ühisusest sai pärast sõjasündmuste möödumist Haljala Kooperatiiv, esimeheks Nikolai Luuk. Vahetusid kooperatiivi esimehed, kaupluse juhatajad ja müüjad. Nikolai Luugi järel oli kooperatiivi esimeheks Endel Moor, siis Kulliku nimeline mees. 1947. aastal kohapealne kooperatiivi kontor kadus ning Haljala kauplus hakkas alluma Viru Tarbijate Kooperatiivile, 1970-ndatel muutus nimi Rakvere Tarbijate Kooperatiiviks. Ka kaupluse juhatajaid on aegade jooksul olnud päris palju: 1940-ndatel aastatel V. Vahter, Taimsaare-nimeline mees, siis Pilt koos abikaasast müüjaga, seejärel Mairold Rebane, müüjaks tema abikaasa. Seejärel Laanekivi-nimeline mees. 1960-ndatel aastatel Ants Paavo, kes elas Rakveres, kuid käis Haljalasse koos abikaasaga tööle, abikaasa oli müüja. 1971. aastal saab kaupluse juhatajaks Evi Põldma, kes on Haljalas tööd alustanud 1967. aastal müüjana. Kui Evi

Põldma oli lapsepuhkusel, oli kaupluse juhatajaks Marge Sipsaka, hiljem Silvi Laanvee. Evi Põldma jätkas juhataja ametit juba 1978. aastal avatud uues hoones.

Leti taga on Haljala rahvast teenindanud terve rida müüjaid: 1940-ndatel ja 1950-ndatel aastatel Klaara Saluveer, Laine Armipaik, Jete Armipaik, Õie Viigimets, Reeni Lassur, Aino Kullik, Laine Purken, Ada Kala, Remiefe Aasa, Posti abielupaar, Laanekivide abielupaar, Leili ja Gustav Pihel. 1960-ndatel aastatel olid müüjateks Rita Vainumäe, Vilve Noorlind, Wilhmine Paavo, Moonika Saksladu, 1970-ndatel aastatel Raili Aros, Hilda Päre, Elle Lood, Meedi Maurer, Silvi Laanvee, Evi Valving, Marianne Tamberg, Ülle Anton, Evi Tänavots, Sirje Lilleorg, Virve Kesküla.

1946. aasta sügisel, kui kaupluse juhatajaks oli Pildinimeline mees, rööviti kauplust. Kaks maskide ja revolviiriga meest tulid kauplusesse, poes olid käsutati paigale ja kästi käed üles tõsta. Rööviti viina, sigarette ja toiduaineid. Vargad kadusid sama kähku, kui ilmunud olid. Et telefonijuhtmed olid läbi lõigatud, võttis teate jõudmine valda aega ning kirikumõisast kohale jooksnud madrustel polnud enam midagi teha: vargaid polnud enam kusagil.

Lisaks E. Tõevere kirja pandud Aino Kaasiku mälestustele on lisatud Evi Põldma, Rein Paavo ja Raili Arose meenutusi. Ka hilisemal ajal on poes vargild käidud. Evi Põldma meenutab oma tööajast, et kui oli poodi läbi akna või tagaukse sisse murtud, siis tehti kohe ka inventuur, et teada saada, kui suure summa eest on vara kadunud või rikutud. Inventuuri käigus tuli kõik kaup ükshaaval üle lugeda, üle kaaluda, kirja panna ning arvelaua abil kokku liita ja arvutada ka puudujääk.

Rein Paavo mäletab, et poodi tulnud värske kala, mida ei suudetud maha müüa, soolati sisse ning müüdi järgmisel päeval soolakalana maha. Seda tehti ka muude kergesti riknevate kaupadega, kuna tol ajal ei olnud piisavalt külmustuskappe.

Kui 1960-ndate algupoolel on poes müüjaid neli, siis aleviku kasvades on vaja laiendada ka kauplust ning suurendada kaubavalikut. Evi Põldma rõhutas, et pood, mis kunagi selles majas toimus, oli väga tähtis külale. Kohapeal olid olemas kõik eluks vajalikud asjad. Kangastest ja niitidest kuni kartulite ja soolani. Lehmaketid, lüpsikud, jalanoõud, riided, ei puudunud pudukaup, näiteks pärlid ja muud ehted. Toidukaup ei olnud pakendatud nagu tänapäeval, vaid enamik toiduaineid tulid niinimetatud lahtiselt. Müüjatel oli vaja kõik ise kaaluda ja pakkida. Ka kompekid, marmelaad ja muud kondiitritooted tulid samuti kaalukaubana. Liha- tooted toodi kaks korda nädalas, alkoholi ja tangaineid tõi kauba- auto kord nädalas.

Lisaks oli vaja korraldada endal ka põllumajandussaaduse kokkuost. Osteti külast mune, mis kõik tulid enne müüki panemist läbi valgustada, osteti juurvilja ja kartulit.

Samuti pakiti ning sorteeriti pappi. Nagu

Ants Paavo pappi pakkimas.

Foto Evi Põldma fotokogust

näiteks pappkastid, mis laotati laiali ning pandi pakkidesse ning sõlmiti nõõriga kinni.

Evi Põldma meenutas, et inimesed olid tollal nagu maainimesed ikka, tuldi, jutustati müüjatega ja uudistati kaupa. Vahel oodati ka bussi. Tuli ka ette, mil sõbrad poe juures kokku said ning koos märjukest nautisid. Viimast hakati müüma alates 15.00-st.

Ka Raili Aros meenutab, et hommikul oli esimeseks ülesandeks ruumide kütmine ning seejärel kauba kiire väljapanemine. Selleks ajaks, kui avati ukseid, pidi kõik valmis olema, aga leib, piimatooted ja muu värske kaup tuli peale avamist.

1960-ndatel aastatel asus Viru Tarbijate Kooperatiivi teine kauplus Kaasiku maja Võsu-poolses otsas ühes väikeses ruumis, rahvasuus hüüti väikeseks poeks. Müüja oli Leena Lüüs. Pärast kaupluse sulgemist asus seal Viru Pagari saiapood. See oli ühtlasi ka väike kohvik. Peale siseruumis kohvitamise võimaluse sai seda teha ka väljas: ehitati lahtine terrass ja paigaldati päevavarjud.

Pärast saiapoe sulgemist oli selles ruumis mõnda aega korter ning praegu kasutab ruumi kirik, korraldades seal *second-hand* riiete heategevusmüüki.

Kui kauplus 1978. aastal läks üle vastvalminud kaubanduskeskusesse, sai Võsu mnt. 7 majja ruumid Žiguli autoteeninduse ladu, laohoidjaks oli Tiina Liiv. Maja läänepoolne osa jäi Viru kolhoosi tööliste ühiselamuks. Kui valmis autoteeninduse uus ladu, sai vanad ruumid endale Haljala Aiandusseltsi kauplus Koduaed. See oli aiandusseltsi esimehe Martin Rütli algatus. Üks esimesi müüjaid oli Raili Aros. Kaupluse läbimüük oli hea ning ruumides oli võimalik teha põhjalik remont. Kadus ühiselamu, poeruum laienes. Ruumide kujundajaks oli sisearhitekt Toomas Kõrvits. Uuenenud kujundusega kaupluse müüjaks sai Elle Toming.

Osa ruume olid tühjad, need rentis vallalt Toomas Kuusküll, tegi remondi ning avas kaupluse Krooni Pood, müüjaks abikaasa Raja Kuusküll. Krooni Pood ja kauplus Koduaed tegutsesid 1990-ndatel aastatel.

Mõne aja pärast müüs vald majapoole Kalev Kivipalule. Senised kauplused lõpetasid tegevuse ning Kalev Kivipalu asutas uue poe. Peagi müüs ta Kalevi Poe Osühingule Lektus. Kalevi toidupood tegutses mitu aastat. Selle poe eripära oli varane lahtiolekuaeg: kauplus avati juba kell 7.00 ning tööle kiirustavatel inimestel oli võimalik vajalikku kaasa osta. Eri aastatel vahetusid müüjad, olgu mõned nimetatud: Ülle Kaldma, Regina Antonis, Juta Sepp, Mervi Vaher, Maarika Sääsk, Marika Liiskmaa Riina Vask, Imbi Orgus, Annela Heinmaa, Leida Reinmann, Liisa Vanda. Kauplus suleti 2009. aastal.

2011. aasta valla päevade ajal avati neis ruumides Pere Pubi.

Ellen Tõevere, Külli Heinla

Silvi Laanvee ja Evi Põldmaa tööl.

Foto Evi Põldma fotokogust

Lasteaia kohamaksust ja toidust

Viimasel volikogu istungil oli üheks päevakorra punktiks Haljala valla koolieelse munitsipaalasutuse rahastamisel vanemate poolt kaetava osa suuruse kehtestamine ehk siis lühidalt öeldes lasteaia kohamaksu arutelu. Olgu mainitud, et samal teemal pidas volikogu juba pooltesist aastat tagasi esmasel tulised mõttetalgud, kuid siis puudus asja kompleksne käsitus ja otsustati jätkata muutusteta. Lasteaia hoolekogus, kust see idee ka pärineb, on asi mõttetasandil laagerdunud samuti juba mitmeid aastaid.

Tänaseks on olemas volikogu otsus, mille kohaselt on uuel aastal lapsevanemate poolt kaetava uue osamakse

suuruseks 24 eurot, endise 16 asemel. Kui püüda väljendada seda tõusu protsentides, siis on see suur ja tekitab ilmselt paljudele tublisti meelehärmi. Viimati mainitu leevendamiseks ja ühtlasi püüdmaks asendada seda tundmust vastupidisega, jagan rahvaasemike nimel veidi selgitusi. Nimelt peaks käsitlema kohamaksu teemat ühiselt koos lasteaia toiduga, mis tulevast aastast meie valla elanikeregistris olevatele inimestele saab tõenäoliselt olema tasuta. Ehk siis kohamaks läheb küll suuremaks ja vanematele tuleb lisakulu juurde kuus 8 eurot, aga samas on nad vabastatud toiduraha maksmisest. Toidupäeva maksumus on meil täna 1,79 eurot, mis teeb kõigi lasteaias käidud päevade puhul kuus kokku summa 37,59 ja kogukulu endise 16 € kohamaksuga on lapsevanemale kuus ca 54 €. Kui uuest aastast saab lapsevanema ainus kulu olema 24 eurot kohamaksu näol, siis ilmselt puudub täiendav vajadus selgitada, kelle kasuks nimetatud otsuseid teha plaanitakse.

Selleks, et aastast 2014 uus kohamaksu ja toiduraha vabastus saaks kehtima hakata, on ajaliselt vaja neid asju eelarve koostamisest tulenevalt käsitleda väikese nihkega. Üks otsus novembris (kohamaks) ja teine detsembris (toit).

Olgu siinkohal teadmiseks, et 2014. aasta eelarveprojekti, mis detsembrikuus volikogus esimesele lugemisele tuleb, on nende muudatustega juba arvestatud. Samuti on täna olemas ka sellekohane rahvaasemike üksmeel, kuigi lõplik tõde on siiski selgumas detsembrikuu istungil.

Mis puutub nendes, kes meie lasteaia teenust kasutavad teistest valdadest, siis neid see paraku ei puuduta. Kuid arvestades asjaolu, et meil on igati modernne ja renoveeritud basseniga lasteaed, siis julgen arvata, et kauaaegne 16 eurone kohamaks on tegelikult ajale jalgu jäänud. Samas on mõistlik siinkohal üle vaadata ka elanikeregistri andmed, sest kes täna realselt elab meie valla territooriumil ja kelle lapsed käivad siin lasteaias, kuid ei oma sissekirjutust, siis neil on nüüd aeg korrektureid tegemiseks.

Kui lastetoetuste suurendamine ei ole ühe omavalitsuse pädevuses, siis nii mõndagi saab kohapeal siiski ära teha. Rõõm on tõdeda, et meie vallas saavad tasuta toidu lapsed põhikoolis, gümnaasiumiastmes ja peatselt ka lasteaias.

Margus Punane
Volikogu esimees

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1200

Toimetused: Külli Heinla, Maiga Parksepp, Greete Toming

Toimetused jätavad endale õiguse kaastõid lühendada.

Lehe tekstid avaldatakse portaalis eestiulu.ee, kui autor ei ole märkinud teisiti.

Kaastõid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

Vallavanema veerg

Minu uuel kandideerimisel vallavanema ametikohale olid väga lihtsad eeldused – valimistel saavutatud tugev mandaat, kõrge motivatsioon, hea tervis ning suur pingetaluvus.

Haljala valla järgmise nelja tööaasta valitsemiskava seab eesmärgiks jätkata Haljala valla arendamist valgustatud ja turvaliseks ning pere- ja lastesõbraliku elukeskkonnaga omavalitsuseks. Fookus on suunatud nüüdsest rohkem inimesele, vajaduspõhiste sotsiaalteenustele ja betooni.

Pälvinud volikogu usalduse ja osutunud valituks vallavanemaks, soovin jätkata avatud juhtimiskultuuriga, mille võtmesõnadeks on tegevuste läbipaistvus, ladus kommunikatsioon, sotsiaalne kaasamine, strateegiline partnerlus ja laiapõhjaline koostöö.

Valitsemine

Uueneva ja muutuva meeskonna valitsemise aluseks saavad olema kehtiv valla arengukava, volikogus esindatud ja esindamata jõudude valimislubadused ning jooksvalt lisanduvad uued ja positiivsed ideed. Osa neist on juba sissekirjutatud 2014.a. eelarve eelnõusse. Teen muudatusi vallavalitsuse koosseisus, kuhu kaasan erinevate valdkondade eksperdid ja kes samas on vägagi seotud Haljala valla. Endistest valitsuse liikmetest jätkavad Õie Kelder ja Epp Orgmets ning uute liikmetena Toomas Varek ja Tarmo Lood. Jätkan edasi ennast juba õigustanud juhtimisstruktuuriga, mis loob selged alluvussuhted, välistab ülesannete dubleerimise ja katmata vastutusvaldkonnad. Lõõn ise aktiivselt kaasa lisavahendite taotlemisel ning LEADER, KULKA ja HMN-i poolt rahastatud „pehmete projektide“ elluviimisel.

Eelarved ja investeeringud

4 aasta pikkune valitsemisaeg mahub 2014–2020 Euroopa Liidu rahastamisperioodi sisse, mis tähendab kogu meeskonnale seda, et ära tuleb kasutada maksimaalselt

palju eurovahendeid. Nii inimeste teadmistesse, heaolu kasvu kui betooni.

Olulisemaks prioriteediks kujuneb kaasaegse ja inspireeriva õpikeskkonnaga koolihoone moderniseerimine. See protsess on juba käima lükatud ning pälvinud kogukonna usalduse ja suure ootuse. Koos sellega tuleb ümber hinnata ka piirkondliku koolivõrgu kujundamine.

Valusaks valdkonnaks on täna soojahind. Energiasäästu saavutamiseks leiame kaugküttepiirkonna soojatarijatele alternatiivsed kütuseallikad ning seeläbi taskukohasema soojahinna.

Pea enda aukohuseks teha Toompea koridorides nii palju lobby tööd, et tuua vallaelarvesse juurde lisavahendeid, olgu need siis kasvõi poliitilised. Sest raha on raha.

Kaasamine ja koostöö

Strateegilisteks partneriteks pea kindlasti piirkondade külakeskuseid (avalike teenuste osutamisel), ideaalis küllavanemaid, teisi vabavahendusi ja Haljala vallas tegutsevaid ettevõtjaid kui olulisemaid tööandjaid. Uue hoo peab sisse saama laiapõhjaline koostöö naaberomavalitsustega võimaliku ja vabatahtliku ühinemise eesmärgil, alustades aktiivselt tugivaldkondade ja ühisametnike alal. Oluline kaal on ka rahvusvahelistel sõprussidemedel, kus Haljala vald esineks EL liikmesriigi omavalitsusena koos teistega võrdväärselt positsioonil.

Aktiivne töö nimetatud suundadel ja valdkondades aitab kindlasti kaasa arengukavas sõnastatud valla visioonile, mille järgi on **Haljala vald aastal 2020 kvaliteetse ning jätkusuutliku elukeskkonnaga, terve, haritud ja aktiivse rahvastikuga piirkond, kus on ühendatud rikkalik kultuuripärand, avatus innovatsioonile ning tugev paikkondlik identiteet.**

Leo Aadel

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 23.10.2013

- Määrati toimetulekutoetus kahele toetust vajavale isikule kokku summas 125,97 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus kuuele toetust vajavale isikule kokku summas 674,25 eurot.
- Määrati toetustustoetus neljale lasteaia lapsele ja ühele õpilasele.
- Määrati hooldus ühele hooldust vajavale isikule.
- Eraldati vallaelarve reservfondi jäägist 1072 eurot töötajatele toetuste maksmiseks 2013. aastal.
- Väljastati ehitusluba Essu külas Madismäe kinnistul asuva biotiigi likvideerimiseks.
- Muudeti alates 01.01.2014.a OÜ-ga Idavere Mõis sõlmitud lumetõrjetööde teostamise lepinguid ja kinnitati teenuse hinnaks 37,50 eur/h.
- Esitati volikogule kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest tulenev vallavalitsuse lahkumispalve.

Vallavalitsuse istungil 30.10.2013

- Anti nõusolek vabade piirnevate maade liitmiseks järgmistele maaüksustega:
 - Hiie maaüksusega Idavere külas;
 - Veskijärve tn 1 maaüksusega Haljala alevikus;
 - Piiripõllu maaüksusega Lihulõpe külas;
 - Vainupõllu maaüksusega Sauste külas;
 - Taara maaüksusega Idavere külas;
 - Joonakse maaüksusega Lihulõpe külas;
 - Saare maaüksusega Kavastu külas;
 - Rakvere mnt 7 maaüksusega Haljala alevikus;
 - Veskijärve tn 3 maaüksusega Haljala alevikus.

- Anti kasutusluba Haljala alevikus Tallinna maantee kõnniteele.

- Väljastati projekteerimistingimused siderajatise projekteerimiseks Kandle külas asuvalle Suuresoo kinnistule.

- Tehti volikogule ettepanek võõrandada enampakkumise korras Tatruse külas paiknev Lõokese kinnistu.

- Anti kirjalik nõusolek ehitise tehnosüsteemide muutmiseks Vanamõisa külas Perve maaüksusel ja Kisuveres külas Kuusiku maaüksusel.

- Väljastati projekteerimistingimused Haljala alevikus Võsu mnt 1 asuva korterelamu täielikuks rekonstrueerimiseks.

Vallavalitsuse istungil 06.11.2013

- Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Rakvere mnt 26 küttehoidla ja tankimisplatsi rekonstrueerimiseks.

- Väljastati projekteerimistingimused Kõldu külas Metsaveere müüli liitumiseks.

- Määrati toetus huvikooli kooliteenuse maksumuse hüvitamiseks 2013/2014 õppeaastal.

- Määrati sotsiaaltoetus ühele isikule summas 23,60 eurot.

- Kinnitati eelkoolialastele lastele ja Haljala Gümnaasiumis õppivatele 1. - 12. klassi õpilastele tehtava jõulupaki hinnaks kuni 1,75 eurot.

- Tehti volikogule ettepanek võõrandada otsustuskorras

Vanamõisa külas asuv Leiu kinnistu.

Vallavalitsuse istungil 13.11.2013

- Väljastati kasutusluba Rakvere mnt 21c kinnistul paiknevale tööstushoonele.
- Väljastati kirjalik nõusolek ehitise tehnosüsteemide muutmiseks Võle külas Lepametsa maaüksusel.
- Väljastati ehitusluba Haljala alevik Uus tn 16c kinnistule kõrvalhoone püstitamiseks.
- Tehti volikogule ettepanek tõsta lasteaia muude kulude rahastamisel vanemate poolt kaetava osa suurus 16 eurolt 24 eurole ja esitada vastav eelnõu.
- Teha volikogule ettepanek kompenseerida Haljala Lasteaia Pesapuu käivate laste vanematele, kelle alaline elukoht rahvastikuregistri andmetel on Haljala vald, lapse toidukulu maksumus vallaelarvest ja esitada vastav eelnõu.
- Otsustati: Alustada Haljala alevikus Rakvere mnt 10 kinnistu detailplaneeringu, mille eesmärgiks on rajada kinnistule uus koolihoone, lahendada kommunikatsioonide paiknemine, määrata kindlaks liikluskorralduse põhimõtted ning haljastuse ja heakorra planeerimine, lähteülesande koostamist. Kavatsus on vastavuses Haljala valla üldplaneeringuga, kus see ala on reserveeritud ühiskondlike ehitiste maana. Majandusosakonnal teavitada avalikkust detailplaneeringu koostamise kavatsusest.
- Tehti volikogule ettepanek kehtestada Haljala valla koerte ja kasside pidamise eeskiri uues redaktsioonis ning esitati vastav eelnõu.
- Nõustuti Haljala valla põhimääruse muutmise ettepanekuga, mille kohaselt seni maakomisjoni pädevuses olnud küsimused lähevad majandus- ja rahanduskomisjoni pädevusse.
- Tunnistati edukaks riigihankel "Investeeringislaen 2013" Danske Bank A/S Eesti filiaal poolt esitatud pakkumus kui pakkumuste hindamise kriteeriumi alusel kõige soodsam pakkumus.

Vallavalitsuse istungil 20.11.2013

- Määrati toimetulekutoetus kahele toetust vajavale isikule kokku summas 126,97 ja ühekordne sotsiaaltotus seitsmele isikule kokku summas 765 eurot.
- Anti kirjalik nõusolek ehitise tehnosüsteemide muutmiseks Varangu külas Kingu maaüksusel.
- Anti nõusolek Kõldu külas Lepiku katastriüksuse jagamiseks kaheks eraldi katastriüksuseks Lepiku ja Lepikupõllu.
- Anti nõusolek Auküla külas Tootsi katastriüksuse jagamiseks kaheks eraldi katastriüksuseks Tootsi ja Mesikäpa.
- Otsustati alustada menetlust Aaspere külas asuva laguneva ridaelamu, mis asub Nurme (katastritunnus 19001:001:0752), Orase (katastritunnus 19001:001:0118), Kase (katastritunnus 19001:001:1190) ja 17179 Aaspere-Kõldu tee (katastritunnus 19001:001:1430) kinnistutega piirneval jätkuvalt riigimandis oleval maal, kohaaadressiga Vaikuse, korterite hõivamiseks ja peremehetuks tunnistamiseks.

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 28.10.2013.a.:

Istungil osalesid: Leo Aadel, Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Kalju Kivistik, Rainer Lille, Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Koidu Saamot, Aleks Strazdin, Riina Tamberg, Greete Toming, Tiit Toming.

Otsustati: 1. Haljala valla valimiskomisjoni poolt läbiviidud salajase hääletamise tulemusena osutus volikogu koosseisu hääletamusega valituks Haljala Vallavolikogu VIII koosseisu esimeheks Margus Punane.

2. Salajase hääletamise tulemusena ja volikogu koosseisu hääletamusega osutus valituks Haljala Vallavolikogu VIII koosseisu aseesimeheks Olev Lipp.

3. Kuulati vallavanem Leo Aadel poolt esitatud Haljala Vallavalitsuse tagasiastumispalvet. Vallavalitsus kohustus jätkama tööd kuni volikogu poolt uue vallavalitsuse koosseisu ametisse kinnitamiseni.

Haljala Vallavolikogu istungil 05.11.2013.a.:

Istungil osalesid: Leo Aadel, Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Kalju Kivistik, Rainer Lille, Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Koidu Saamot, Aleks Strazdin, Riina Tamberg, Greete Toming, Tiit Toming.

Otsustati: 1. Tunnistada valituks ja kinnitada Haljala Vallavolikogu VIII koosseisu alatiste komisjonide esimehed järgmiselt: revisjonikomisjoni esimees Jaan Meerits, majandus- ja rahanduskomisjoni esimees Rainer Lille, sotsiaalkomisjoni esimees Siiri Heinpõld ja kultuuri- ja hariduskomisjoni esimees Greete Toming.

2. Tunnistada valituks ja kinnitada Haljala Vallavolikogu VIII koosseisu alatiste komisjonide aseesimehed järgmiselt: revisjonikomisjoni aseesimees Kalju Kivistik, majandus- ja rahanduskomisjoni aseesimees Peeter Orgmets, sotsiaalkomisjoni aseesimees Riina Tamberg ja kultuuri- ja hariduskomisjoni aseesimees Riina Tamberg.

3. Tunnistada valituks ja kinnitada revisjonikomisjoni liikmeks Tiit Toming.

4. Kinnitada sotsiaalkomisjoni liikmeteks: Sirje Kiviberg, Meeli Tamberg, Viivo Võlu, Urve Vogt, Katrin Kivisto ja Koidu Saamot.

5. Kinnitada majandus- ja rahanduskomisjoni liikmeteks: Õie Kelder, Kalju Kivistik, Jaan Meerits ja Urmas Aun.

6. Kinnitada kultuuri- ja hariduskomisjoni liikmeteks: Inge Laiv, Martti Samolberg, Eleri Aitman, Olev Lipp, Veiko Veiert, Aleks Strazdin ja Merje Mitt.

7. Tunnistada Leo Aadel valituks Haljala vallavanemaks.

8. Määrata volikogu esimehe töötasuks 363 eurot kuus ja hüvitada volikogu esimehele isikliku sõiduauto ametisõitudeks kasutamise kulud kuni 32 euro ulatuses kuus Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud tingimustel ja korras.

Haljala Vallavolikogu istungil 19.11.2013.a.:

Istungil osalesid: Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Kalju Kivistik, Rainer Lille, Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Koidu Saamot, Anti Tõld, Aleks Strazdin, Riina Tamberg, Greete Toming, Tiit Toming.

Otsustati: 1. Suunata eelnõu „Haljala valla 2013. aasta teise lisaelarve kinnitamine“ II lugemisele ja määrata parandusettepanekute esitamise tähtajaks 02. detsember 2013.

2. Kinnitada vallavalitsus 5-liikmelisena. Kinnitada Haljala Vallavalitsuse liikmeteks vallavanem Leo Aadel, Toomas Varek, Tarmo Lood, Õie Kelder ja Epp Orgmets.

3. Määrata Haljala vallavanem Leo Aadeli töötasuks 1610 eurot kuus ja maksta seoses isikliku sõiduauto kasutamisega ametiülesannete täitmisel hüvitist kuni 256 eurot kuus.

4. Võõrandada enampakkumise korras Haljala vallale kuuluv Lõokese kinnistu Tatruse külas.

5. Võõrandada otsustuskorras Haljala vallale kuuluv Leiu kinnisasi Vanamõisa külas.

6. Kehtestada Haljala Lasteaia Pesapuu muude kulude (lasteasutuse majandamiskulud, personali töötasu ja sotsiaalmaks ning õppevahendite kulud) vanemate poolt kaetava osa suurus 24 eurot ühe lapse kohta kuus.

7. Nimetada Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekul Haljala valla esindajateks Leo Aadel ja Margus Punane ning nende asendajateks Epp Orgmets ja Olev Lipp.

8. Nimetada Eesti Maaomavalitsuste Liidu üldkoosolekule Haljala valla esindajateks Leo Aadel ja Margus Punane ning nende asendajateks Epp Orgmets ja Olev Lipp.

9. Nimetada Haljala Gümnaasiumi hoolekogusse Haljala vallavolikogu esindajaks Margus Punane.

**Haljala Vallavalitsus annab üürile mitte-eluruumid Haljala vallas Essu külas Pargi tn 5 (endine lasteaed-alkooli hoone).
Lisainformatsioon tel 50 63 753,
marko.teiva@haljala.ee**

Haljalas juuri otsimas

Varsti lõppev, 2013. aasta on Eestis pühendatud kultuuripärandile. Teema-aasta eesmärgiks seati, et inimesed teadvustaksid kultuuripärandit kõikjal enda ümber ning mõistaksid, et seda tuleb ühiselt hoida - kultuuripärand on meie identiteedi osa ja alus. Aasta juhtmõte "Pärijata pole pärandit" suunab mõtlema ka sellele, kellele me seda pärandit hoiame ja kuidas me seda teeme. Eks igaüks, kes oma ajaloost pisutki hoolib, teeb seda omal viisil ja talle jõukohaste vahenditega. Oma juurtegi otsimine ei ole täna enam haruldane. Me võime sattuda suguvõsa jälgedele täiesti juhuslikult, nagu juhtus Viru-Nigula valla elaniku Hillar Vimbergiga.

Kolmteist aastat juba on Hillar Haljala vahet käinud ning elektriarvestite kontrollimine on viinud teda pea igasse talusse ja kortermajasse. Mõni aasta tagasi, ühel jõudehetkel otsustas aga Hillar minna jalutama Haljala surnuaeda, kus ühelt ristilt vaatas talle vastu Vimbergi nimi. Vestlus sur-

Eestimaa talu.

Foto: www.hot.ee/hillarvimberg/

Muusika sees hingedepäevast jõuluni

Küllap ongi muusika ja teised kaunid kunstid koos küünlavalgusega just sellised asjad, mida vajame siin põhjamaises pimeduses sel aastaajal. See hingedepäeva kontsert toimus küll juba 3. novembril Rakvere Gümnaasiumi heakõlalises aulas, aga on mitu põhjust, miks seda ikka veel meenutada. Peaesinejaks Rakvere kammerorkester, dirigent muusikakooli direktor Toivo Peäske, orkestri liikmeteks aga muusikakooli õpilased ja vilistlased ning õppejõud. Au neile muusikuile, kes juba pealinnas edasi õpivad, aga ikka ka selles orkestris jaksavad osaleda. Nn. õppejõudude poole peal mängib nüüd ka meie muusikaõpetaja Mari Kaasik.

Kontserdi I osas olid autoritest kavasse võetud imeilusad teosed Elgarilt ja Mozartilt. Mozarti viiulikontserdi solistik oli Mari Poll, kes on küll alles 25-aastane, ent võitnud Eestis toimunud konkursside kõrval oma paarkümmend auhinda juba kuulsatelt Euroopa konkurssidelt. Kui imeliselt helises tema viiul - otsekui ingli enda poolt mängituna!

Kontserdi II osa kirjelduseks kasutan aga meie maakonnalehe muusikukriitiku Anne Peäske enda sõnu (vt. VT, 8.nov.) tema kui autori lahkel loal. "Toreda üllatuse osaliseks sain kontserdi teises pooles, kus orkestri saatel laulsid ansambli Haljala Koolipere liikmed. Lauljad Elis Emma Ranne, Sven Rannar ja Sander Aleks Paavo olid teiseks üllatuseks. (Mari Polli kõrval, VV.) Laulud olid kõik ju väga suure diapasoniga, tehniliselt küllalt keerulised, ja "ohtlikud" veel selle poolest, et need on laulnud eestlaste südamesse meie tipplauljad. Enim liigutas mind Elis Emma ja Sveni laulud "Eesti muld ja eesti süda". Jube kihvtilt laulis Elis Emma jube rasket ja jube ilusat O. Ehala "Kurjuse laulu". Palju tänu lauluõpetaja Viivi Voorannale hea töö eest tulevikulootuste targal suunamisel ..."

On ju tore lugeda kogu Haljala rahval neid ridasid! Ja noortel lauljatel endil ikka haruldane võimalus laulda suure orkestri saatel, kõrvuti suur hirm ja õnn!

Aga laulud jätkuvad!

12. detsembri õhtul kell 19.00, Haljala Rahvamajas saab toimuma meie traditsiooniline Lucia-päeva kontsert. Häid lauljaid on kooliperes nii palju, et päris oma laulu kõik ei saagi, muidu lähaks meie esinemine väga pikaks. Aga see-eest on rohkem duette, ansambleid. See ongi vast tõestuseks, et areneme. Iga kooriliik esitab ühe laulu juba ka ees- seisva suure laulupeo kavast, n.ö. "ristseteks".

19. detsembri õhtul kell 18.00 saab toimuma kogu koolipere ühine jõulu-kontsertetendus "Pähklipureja". Katsetame! Põnevusega!

Ega siis muud, kui ootame emmesid-issid, vanavanimatega ja naabritäididest rääkimata, MEID KUULAMA-VAATAMA!

Viivi Voorand

Vihula vallast Kakuvälja külast kadus isane kastreeritud kass Mossu. Kuna ta on linnakass, siis vaevalt ise teed koju leiab. Ehk on keegi teda märganud? Olen valmis leidjale vaevatasu maksma. Ootan infot telefonidel 56682047 või 6562518. Ülli

nuaiavahiga andis kinnitust, et ka kirjalikest allikatest võib nime leida. See tekitas huvi ning tänaseks on selge, et Hillar Vimbergi juured on sügaval Haljalas. „Esimene kirjalik märge on 1683. aastast ning esivanemaks on Vimma Toomas“ teab Hillar Vimberg rääkida. „1835. aastast, kui hakati perekonnanimedid panema, sai esimeseks ametlikuks Vimbergiks Jakob. Nimi kirjutati siis W-ga. Uurisid edasi ja selgus, et vapper eelkäija, kes Haljala kalmistule maetud, on teinud lausa ümbermaailmareisi, millest ka Virumaa Muuseumites reisirõõm sailinud“. Selgub, et 19. sajandi Pehka küla võib tingimisi nimetada lausa Vimbergite külaks. Hillar Vimberg on mures, et kui paar sajandit tagasi oli nimekaime palju, siis nüüd on nad pojaga vist viimased. Nimede eestindamise käigus said osadest Vimbergitest Varedid ja Valvingud.

Esiälge juhuslik uurimise huvi on kasvanud ning nüüd tahaks Hillar anda välja raamatu, kuhu suguvõsa lugu oleks kokku koondatud ja mida kõik huvilised Haljala saaksid lugeda. Kuigi enamus sailinud käsikirju ja materjale on paari aastaga läbi uuritud, on avastamisrõõmu siiski veel. Ka esivanemate hauad Haljala surnuaias tahaks mees korda teha. „Mida vanemaks saan, seda rohkem läheb ajalugu korda ja tähtsustan vaimseid väärtusi. Olen uurinud vanu Viru laule ja nende baasil ka lauliku välja andnud. See on huvitav, milline oli vanasti maaelu, mida lauldi, millist keelt räägiti. Küll on kurb, et külad praegu surevad välja. Ei tea, mis maaelust niimoodi saab. Oleks vaja mingit pööret, mis tooks inimesed maale tagasi. Meile ei ole vaja poliitikut, kes on oma kasu peal väljas, vaid riigimehi, selliseid, kes hooliks oma maast!“ leiab Hillar Vimberg.

Maiga Parksepp

Essu Seltsi tegemised

Jällegi hakkab üks tegus aasta läbi saama. Tujukad ilmad ning pikad ja pimedad õhtud sunnivad meid järjest enam tubaseks. Seega on praegu just paras aeg mõõduvast aastast kokkuvõtteid teha ja tulevikuplaane pidada.

Möödunud aasta oli Essu Seltsile tegus just erinevate projektide läbiviimise poolest. Kevadel valmis jõusaal ning sügisel said noored oma ruumidesse täiendust. Varem oli jõusaal noortekeskuse ruumides, kuid kui jõusaal kevadel avati, siis oli külastatavus lausa nii suur, et jõusaal oli avatud 6 õhtut nädalas ning ei mahtunud enam ühte ruumi ära, seega seadsime sisse eraldi ruumid. Suvega on küll külastatavus veidi langenud, kuid loodame, et see peagi muutub. Jõusaal on kõikidele soovijatele tasuta.

Noortekeskus sai täiendust just erinevate vaba aja veetmise vahendite osas. Noortel on võimalus mängida õhuhokit, pinksi, mängida lauamänge, panna kokku erinevaid puzzleid või lihtsalt koos mõnusalt aega veeta. Vahendite ostmisel sai mõeldud erinevate vanusegruppide peale, nii et mõnusat tegevust leiavad nii päris pisikesed kui ka noorukid. Projektid viidi läbi Kohaliku Omaalgatuse Programmi toetuste abil ning vald toetas omaosaluse osas.

Aasta sooviksime lõpetada ühe vahva ja ühise peoga. Kuna kuupäev pole veel paigas, siis täpsemat infot selle ürituse kohta levitame veidi hiljem.

Essu Selts ootab kõiki inimesi, kes on huvitatud külaelu mitmekesistamisest ja oma kätega selle parendamiseks, liituma seltsiga, et koos kohalikku elu edendada.

Liina-Kristiina Suvorova, Essu Seltsi juhatuse liige

Vastused üksikkandidaat Hannes Sakseni küsimustele

(Küsimused eelmises Haljala Valla Sõnumites)

1. Haljala valla heakorra eeskirja kohaselt on kinnistu omanik kohustatud õigeaegselt niitma muru ja rohu, pügama heki ja korraldama puuokste kärpimist. Eeskiri ei sätesta, milliseks kuupäevaks tuleb rohi niita ja mitu korda tuleb seda hooaja jooksul teha. Maastikupilti tugevalt risustavate umbrohtunud maade omanikele on Haljala valla maakorraldaja teinud ettekirjutusi ja määranud tähtaja ettekirjutuse täitmiseks. Esiälgu oleme arvamusel, et saame läbi viitsata, arm aitab enam kui küll.

2. Paraku on sellele küsimusele keeruline vastata, kuna ei ole võimalik aru saada, mida küsija peab silmas kaldu olemise all. Kas maastikuliselt või rahvastikutiheduselt?

3. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 sätestab üheselt omavalitsusüksuse ülesanded, mis annavad vastuse vallaametnike optimaalsele arvule. Iga hea omanik hoolib oma varast ja kuna eelarvehendid on igal aastal piiratud, siis remonditakse vallavara nii palju kui selleks raha eraldatakse.

4. Riigihangete seadus kohustab vallavalitsust teenuste sisseostmisel läbi viima hankeid, et välistada igasugune onupoja poliitika. Täna hetkel puudub meil võimekus suuremahulisi teenuseid (muruniitmine, teede korrashoid, talihoole) iseendale osutada. Konkureerivad pakumused aitavad läbiviidud hanke tulemusel saavutada majanduslikult soodsama teenusemaksuse.

Leo Aadel, vallavanem

Varangul tähistati mardipäeva

Mardilauapäeva pimedal ja sombusel õhtul sätas Varangu seltsimaja tuledes ja parkla oli autosid pilgeni täis. Väljakuulutatud mardipidu tõi üllatusena kokku 57 inimest. Nimelt panevad alati kõik üritustel osalejad oma nime kirja, et hiljem oleks meil hea ülevaade. Kombeks on saanud, et kutsume ka naabreid oma tegemistest osa saama. Seda-puhku tuldis Essust ja Seljalt.

Pidu alustasime ebatraditsiooniliselt näitemänguga. Sõmeru näitetrupp esitas romantilise komöödia „Perekonnavalss“. Peale etendust sai ühiselt kribinal-kribinal pikk laud üles seatud ja piduliste kaasavõetud toidupoolis lauale kantud. Samal ajal sättisid Viivi Voorand ja Jaanus Komp, kes vastutasid õhtu muusikalise meelelahutuse eest, pillid mänguvalmis ja lasid peagi kandlemängul kõlada. Tore, et ka Sõmeru näitlejad ei pidanud paljaks koos meie rahvaga lauda istuda ja peost osa saada. Mis mardipidu aga oleks ilma martideta. Ühel hetkel kostuski trepilt „Laskem sisse mardid...“. Oma küla lapsed olid tulnud marti jooksma. Õhtu jätkus südaõõni pillimängu ja tantsuga, vahelaladeks Viivi lustakad anekdoodid, mõttetead ja mõistatused. Oli jälle teoks saanud üks meelde jääv üritus, mis tõi vaheldust argipäeva.

Järgmise kohtumiseni seltsi jõulupeol 21. detsembril.

Urve Kingumets

Õnnitleme vanemaid...

Raili Pärtel

Romet Pärtel
15.10.2013

Õnnitleme sünnipäevalapsi

93	Linda Tinnuri	21. detsember	Haljala
92	Aino Kaasik	15. detsember	Haljala
87	Johannes Soosar	25. detsember	Haljala
86	Helmi Tamme	16. detsember	Haljala
85	Heino Laansoo	15. detsember	Sauste
84	Irma Apinis	25. detsember	Haljala
83	Helmi Rätsep	22. detsember	Sauste
83	Selma Sepp	29. detsember	Põdruse
70	Mare-Mall Alliksaar	14. detsember	Haljala
65	Elve Rannu	02. detsember	Idavere
60	Peeter Abel	07. detsember	Haljala
60	Jaan Ott	18. detsember	Kandle
60	Kustav Reineberg	19. detsember	Kandle
60	Riina Mänd	10. detsember	Haljala
55	Aita Terno	11. detsember	Haljala
55	Rein Biider	26. detsember	Haljala
55	Aivar Rukki	11. detsember	Essu
50	Kuno Valving	21. detsember	Kavastu
50	Ebe Neyvaldt	06. detsember	Haljala
50	Toivo Palm	13. detsember	Idavere
50	Helve Lahi	14. detsember	Võle
50	Kaja Veltri	24. detsember	Aaspere
50	Ilmar Ambos	25. detsember	Aaspere
50	Riho Tammekand	30. detsember	Haljala

Kalju Laos
26.03.1943 - 23.10.2013

Heinrich Tõld
28.08.1942 - 07.11.2013